

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/91/2024
Identifikačné číslo spisu:	4419201698
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:4419201698.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Z., narodenej F. zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Ladislav Magyerka, s.r.o., Nové Zámky, Ernestova bašta 2, IČO: 36857751, proti žalovanému Z. narodenému F. zastúpenému advokátkou Mgr. Elenou Szabóovou, Hurbanovo, Komárňanská 100, IČO: 44285884, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9C/17/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 25. októbra 2023 sp. zn. 25Co/29/2023

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej „súd prvej inštancie“, „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 23. novembra 2022 č. k. 9C/17/2019-405 rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2.533,22 eura s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.533,22 eura za obdobie od 4. marca 2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v zmysle ust. § 251, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovanému (II. výrok).

1.1. Po právnej stránke napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 420 ods. 1, § 424, § 444, § 449 ods. 1, § 100 ods. 1, § 106 ods. 1, ods. 2, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), § 2 ods. 1, ods. 2, § 3 ods. 1, ods. 2, § 5 ods. 1, § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon číslo 437/2004“), Opatrením Ministerstva zdravotníctva SR č. 17/2016 z 18. mája 2016 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2016 (ďalej len „Opatrenie MZ SR č. 17/2016“).

1.2. Predmetom konania v danej veci bol žalobkyňou uplatnený nárok na zaplatenie sumy 2.575,82 eura

istiny s príslušenstvom, ktorá suma pozostáva z nároku na náhradu bolestného v sume 572,40 eura a z náhrady trov splnomocnenca, ktorý zastupoval žalobkyňu v trestnom konaní, v sume 2.003,42 eura. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že žalovaný bol uznaný vinným z násilia voči žalobkyni, žalobkyňa utrpela podvrtnutie hrudníkovej chrbtice, drobné kožné odreniny na pravom a ľavom predkolení s dobou liečenia a práceneschopnosti od 31. augusta 2016 do 16. septembra 2016. Znalec B. U. U. ohodnotil bolesť žalobkyne na 25 bodov za podvrtnutie hrudníkovej chrbtice a 5 bodov za odreniny na pravom a ľavom predkolení. Pri hodnote bodu 17,66 eura bolestné predstavuje výšku 529,80 eura.

1.3. Súd prvej inštancie sa zaoberal vznesenou námietkou premčania zo strany žalovaného. Znalkyňa z odboru neurológia B. H. O., M. ustálila zdravotný stav žalobkyne od októbra 2019, pričom žaloba bola podaná 14. marca 2019, a preto nárok žalobkyne podľa názoru okresného súdu nebol premčaný. Námietku žalovaného, aby súd neprihliadol na odborné stanovisko B. O. z dôvodu zásady koncentrácie konania, súd zamietol dôvodiť, že postupoval v súlade s intenciami odvolacieho súdu, ktorý uložil súdu prvej inštancie zaoberať sa okamihom ustálenia zdravotného stavu žalobkyne. Aj voči druhému nároku žalobkyne, ktorým si uplatnila náhrada trov vynaložených na jej splnomocnenca v trestnom konaní v sume 2.003,42 eura žalovaný vzniesol námietku premčania. Aj v týchto súvislostiach okresný súd konštatoval, že nárok nie je premčaný, nakoľko právo na odmenu advokátovi za poskytnutú právnu pomoc vzniká zánikom právneho vzťahu medzi klientom a advokátom, t. j. právoplatnosťou rozhodnutia v trestnej veci /rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) sp. zn. 5Cdo/102/2018, podľa ktorého nárok advokáta na odmenu sa nepremlčuje samostatne za každý jednotlivý úkon právnej služby, ale vykonaním celej činnosti spočívajúcej v právnych službách, ku ktorým sa advokát zaviazal/.

1.4. Súd prvej inštancie sa nestotožnil tiež s argumentáciou žalovaného, že splnomocnenec v trestnom konaní nevedel poškodenú k tomu, aby si uplatnila nároky tak za škodu na zdraví, ako aj trovy spojené s pribratím splnomocnenca v trestnom konaní, a že z tohto dôvodu nie je možné prihliadať na tieto trovy v občianskom súdnom konaní. Poukázal na skutočnosť, že trestný poriadok umožňuje poškodenému dať sa zastupovať splnomocnencom, ktorý je oprávnený robiť za poškodeného návrhy na vykonanie dôkazov, podávať žiadosti a opravné prostriedky a tiež je oprávnený zúčastniť sa všetkých úkonov, na ktorých sa môže zúčastniť poškodený. Aj Ústava Slovenskej republiky (ústavný zákon číslo 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej Republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „Ústava SR“) v článku 47 ods. 2 zakotvuje právo každého byť v konaní zastúpený advokátom, právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, ktoré právo na právnu pomoc trvá až do skončenia konania a jeho súčasťou je aj právo na náhradu vynaložených trov konania. O trovách poškodeného rozhoduje súd podľa § 557 Trestného poriadku a ak nie sú splnené podmienky na jeho rozhodnutie v trestnom konaní, môže si ich poškodený uplatniť spolu so svojím nárokom v občianskom konaní.

1.5. Súd prvej inštancie sa nestotožnil ani s ďalšou námietkou žalovaného týkajúcou sa skutočností, že úkony, za ktoré si poškodená uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia, nesúvisia so skutkom, za ktorý bol žalovaný uznaný vinným. Súd prvej inštancie dôvodil tým, že žalobkyňa, ako poškodená mala právo v trestnom konaní sa dať zastúpiť splnomocnencom na všetky úkony, ktoré boli vykonané v trestnom konaní, od začiatku, keď podala trestné oznámenie až do právoplatného skončenia veci. V čase podania trestného oznámenia, ako aj v priebehu trestného konania žalobkyňa nemohla vopred vedieť, ako súd rozhodne o vine žalovaného, a za ktoré skutky ho odsúdi. Splnomocnenec zastupoval poškodenú v priebehu celého trestného konania, nevznikli pochybnosti o tom, že úkony vykonal, a že tieto úkony boli dôvodné. Ohľadom účelnosti trov splnomocnenca v trestnom konaní súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa využila svoje zákonné právo, pričom v dôsledku podozrenia o spáchaní trestného činu žalovaným, žalobkyni boli poskytnuté právne služby a na základe trestných oznámení žalobkyne bol žalovaný právoplatne odsúdený za svoje protiprávne konanie, čím žalobkyňa ako poškodená utrpela majetkovú ujmu. O dôvodnosti a účelnosti vynaložených nákladov žalobkyne titulom trov spojených s pribratím splnomocnenca poukázal súd aj na uznesenie NS SR sp. zn. 1Tdo/30/2021 z 13. októbra 2021, ktorý dovolanie odsúdeného Y. odmietol.

1.6. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 CSP a priznal ich žalobkyni v rozsahu 100 % voči žalovanému, lebo bola v konaní plne úspešná podľa § 262 odsek 1 CSP.

2. Krajský súd v Nitre rozsudkom z 25. októbra 2023 č. k. 25Co/29/2023-475 na odvolanie žalovaného

rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP potvrdil a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd konštatoval, že z hľadiska skutkového stavu niet sporu o tom, že právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 24. októbra 2018 č. k. 2To/78/2018-864 bol žalovaný uznaný vinným z fyzického útoku na žalobkyňu dňa 31. augusta 2016, v dôsledku ktorého útoku žalobkyňa utrpela zranenia. Okresný súd správne podľa názoru odvolacieho súdu uzavrel, že boli naplnené podmienky vzniku nároku na náhradu bolestného konkrétne, že žalovaný sa dopustil protiprávneho konania, spôsobil jej zranenia, ktoré si vyžiadali liečenie a práceneschopnosť (vznik škody), žalobkyňa v dôsledku útoku žalovaného utrpela zranenia, ktoré si vyžiadali tak liečenie, ako aj práceneschopnosť (príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom škody na zdraví žalobkyne). Odvolací súd sa stotožnil aj s výškou náhrady určenej v zmysle zákonných predpisov a v zmysle bodového hodnotenia určeného znalcom v trestnom konaní.

2.2. V súvislosti s náhradou trov splnomocnenca v trestnom konaní sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie a konštatoval, že sa pomerne podrobne zaoberal tak dôvodnosťou, ako aj účelnosťou vynaložených trov splnomocnenca v trestnom konaní, správne určil aj výšku týchto trov. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalovaného o premlčaní tohto nároku žalobkyne, keďže právo na právnu pomoc trvá až do skončenia konania, t. j. do právoplatnosti rozhodnutia. V danej veci bol rozsudok odvolacieho súdu vydaný a tento nadobudol právoplatnosť 24. októbra 2018, pričom žalobkyňa si svoj nárok na náhradu uplatnila v zákonnej premlčacej lehote žalobou doručenu súdu prvej inštancie 14. marca 2019.

2.3. Odvolací súd tiež uviedol, že pokiaľ žalovaný namietal, že žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu škody na zdraví a trov splnomocnenca v trestnom konaní po uplynutí premlčacej lehoty - touto námietkou sa zaoberal už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku a podrobným odôvodnením vyvrátil tvrdenia žalovaného. Odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie o tom, že nárok na náhradu škody na zdraví premlčaný nie je, a to v dôsledku ustálenia zdravotného stavu žalobkyne až októbrom 2019, (od ktorého okamihu sa počíta premlčacia lehota), v plnom rozsahu stotožnil a na toto odôvodnenie súdu prvej inštancie poukázal. Pokiaľ žalovaný namietal, že nie je možné prihliadať na dôkazy, ktoré boli predložené tri roky po podaní žaloby - ani s touto námietkou sa odvolací súd nestotožnil, nakoľko v zrušujúcom uznesení odvolací súd uložil súdu prvej inštancie povinnosť zaoberať sa otázkou ustálenia zdravotného stavu žalobkyne, a preto bol súd prvej inštancie povinný doplniť v tomto smere dokazovanie. Ďalej žalovaný namietal, že ani jedna z diagnóz uvedených B. nemala súvis s úrazom, keďže nešlo o úraz hlavy alebo krku, ale hrudnej chrbtice a rovnako, že odborníkom príslušným na hodnotenie anxiózne poruchy je psychológ, nie neurológ. Odvolací súd dospel v týchto súvislostiach k záveru, že táto námietka bola zo strany odvolateľa podaná účelovo. Je nesporné, že posúdenie zdravotného stavu žalobkyne je otázkou odbornou, na posúdenie ktorej sú potrebné vedecké poznatky. Súd prvej inštancie z tohto dôvodu, ako aj vzhľadom na intencie odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení, vyzval žalobkyňu na predloženie odborného vyjadrenia (vzhľadom na nízku hodnotu bolestného by znalecké dokazovanie nebolo efektívne, keďže žalobkyňa si uplatnila bodové hodnotenie vykonané znalcom B.). U. v trestnom konaní a táto hodnota bodového hodnotenia nebola medzi stranami sporná). Ani sám žalovaný nepodal návrhy na doplnenie dokazovania v tomto smere. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku podrobným spôsobom vyrovnal s touto námietkou, uviedol dôvody, na základe ktorých vychádzal a považoval odborné vyjadrenie B. O. za správne a z odborného hľadiska za postačujúce a vyhovujúce. Odvolací súd ešte poznamenal, že súd prvej inštancie práve na základe návrhu žalovaného predvolal B. O. a na pojednávaní ju vypočul. Svedkyňa odpovedala aj na otázky žalovaného a v plnom rozsahu zotrvala na svojom odbornom vyjadrení. Vzhľadom na odborné posúdenie zdravotného stavu žalobkyne ani odvolací súd nemal námietky voči týmto záverom. Posúdenie, či odborníkom príslušným na hodnotenie anxiózne poruchy je psychológ alebo neurológ, nie je kompetentný zodpovedať tak súd prvej inštancie, či odvolací súd. Žalovaný však v tomto smere žiadne dokazovanie na súde prvej inštancie nenavrhol. Odvolateľ namietal tiež, že poškodená si neuplatnila nárok v trestnom konaní, hoci zo znaleckého posudku aj z vystavených faktúr mala vedomosť o výške škody, aj o škodcovi, preto bolo potrebné vyhodnotiť aj efektívnosť právneho zastupovania - túto otázku taktiež zodpovedal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, odvolací súd iba dodal, že v danom prípade si žalobkyňa mohla uplatniť náhradu škody tak v trestnom konaní, ale nie je protiprávnym konaním ani uplatnenie tohto nároku v občianskom konaní. Z uvedeného dôvodu túto námietku

vyhodnotil ako účelovú a nedôvodnú. Taktiež námietku odvolateľa, že do konania nebola predložená zmluva o právnom zastúpení v trestnom konaní, odvolací súd vyhodnotil ako účelovú, podrobne sa s touto otázkou vysporiadal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, odvolací súd sa s jeho záverom stotožnil. Žalovaný tiež namietal nesprávne skutkové zistenia súdom prvej inštancie, pričom túto námietku považoval tiež odvolací súd za nedôvodnú. Odvolací súd záverom uviedol, že v danom prípade nezistil pochybenie súdu prvej inštancie, ktoré by mohlo vyvolať účinky porušenia práva na spravodlivý proces.

2.4. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov odvolacieho konania, keďže odvolaniu žalovaného nevyhovel.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) v celom rozsahu dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f) CSP. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátil na ďalšie konanie.

3.1. Dovolateľ namietal, že odvolací súd sa v rozhodnutí nevysporiadal s námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní konkrétne, že žalobkyňa si trovy pribratia splnomocnenca v trestnom konaní ani nároky na náhradu za škodu na zdraví neuplatnila ani do skončenia prípravného konania ani v konaní pred súdom, pričom v odvolaní namietal aj účelnosť takéhoto zastúpenia. Ak nebola splnená základná podmienka, teda uplatnenie nároku poškodenej v trestnom konaní, nemôže ísť o účelne vynaložené trov vzniknutých pribratím splnomocnenca. V týchto súvislostiach považoval za potrebné uviesť, že postup advokáta pri poskytovaní právnych služieb sa viaže na pojem odborná starostlivosť, ktorú je potrebné chápať ako súhrn všetkých predpokladov na výkon advokátskej činnosti, od základných formálnych podmienok pre možnosť vykonávať advokáciu, až po osobnostné predpoklady. Pri určení postupu na presadzovanie záujmov klienta musí advokát voliť také formy a prostriedky, aby sa naplnili ciele a očakávania klienta, pričom prvoradá je vždy záujem klienta. V rozhodnutiach konajúcich súdov absentuje odpoveď na otázku žalovaného, či advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

3.2. Ďalej namietal, že za začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby vo vzťahu k vymáhaným peňažným plneniam treba označiť deň, kedy sa majetok poškodenej zmenšil o sumu uhradenú splnomocnencovi, pričom odvolací súd sa nevysporiadal s námietkou premlčania tak, ako ju vzniesol, konkrétne, že škoda nastáva okamihom zmenšenia majetku poškodeného, a nie až „konečným vyúčtovaním“ trov splnomocnenca. Žalovaný aj v konaní pred súdom prvej inštancie, aj v odvolaní argumentoval tým, že je zásadný rozdiel pri hodnotení otázky premlčania na vzťah advokát (splnomocnenec) a klient vo vzťahu k odmene a na vzťah medzi okamihom zmenšenia majetku žalobkyne a náhrady škody. Kým premlčacia doba nároku advokáta voči klientovi na zaplatenie odmeny za právne služby začína plynúť dňom ukončenia poskytovania právnych služieb, pri nároku na náhradu škody, ktorú si uplatňuje žalobkyňa voči žalovanému (neadvokátovi), sa za začiatok premlčacej doby musí považovať deň, kedy sa majetok poškodenej žalobkyne zmenšil o konkrétnu sumu, teda nie až dňom splatnosti poslednej faktúry vystavenej splnomocnencom. Odpoveď na túto odvoláciu námietku v odôvodnení rozhodnutia nedostal.

3.3. Ohľadom počítania lehôt dovolateľ uviedol, že žalobkyňa sa dozvedela o škode na zdraví, ktorá jej mala byť spôsobená, 31. augusta 2016 (s určitosťou v období pred 16. septembrom 2016). Nárok uplatnený žalobou až 20. marca 2019 je uplatnenie nároku po uplynutí premlčacej doby. Zároveň dovolateľ namietal, že absentuje priama príčinná súvislosť medzi bolesťami žalobkyne v rokoch 2017 - 2019 a úrazovým dejom v auguste 2016, pričom mu nemožno pripisovať zodpovednosť za všetky zdravotné ťažkosti žalobkyne, ak nemajú priamu a príčinnú súvislosť s úrazom, ktorý mala utpieť konaním žalovaného. Lekárska správa B.. O. pritom vychádza z chýbnej informácie žalobkyne, ktorú jej poskytla, že v r. 2016 utrpela úraz hlavy - táto informácia nemá podklad v žiadnom dôkaze z trestného konania ani inom dôkaze. Žalobkyňa si uplatnila náhradu škody na zdraví - bolestné podľa zákona č. 437/2003 Z. z. v rozsahu 30 bodov, ktorý preukazovala znaleckým posudkom B.. č. 041/2017 zo 17. apríla 2017, avšak žalobkyňa nepredložila v konaní žiadne ďalšie lekárske alebo znalecké posudky,

ktorými by preukázala nárok na ďalšie bolestné. V danej veci bolo potrebné vychádzať z toho, že ďalšie bolesti neboli posúdené v zmysle zákona č. 437/2003 Z. z., nebola vyhodnotená ich príčinná súvislosť s úrazom a ku dňu vyhotovenia znaleckého posudku B. č. 041/2017 bol zdravotný stav žalobkyne ustálený. Ak bol zdravotný stav žalobkyne dňa 17. apríla 2017 ustálený tak, aby ho bolo možné vyhodnotiť znaleckým posudkom, ak znalec dobu liečenia 31. augusta 2016 - 16. septembra 2016 v prítomnosti žalobkyne označil za primeranú, a tento posudok, výpoveď znalca ani ďalšie „následky“ žalobkyňa nenamietala ani v trestnom konaní, nemožno pričítať žalovanému zodpovednosť za druhoivo iné poškodenie zdravia žalobkyne. Žalovaný výslovne poukázal na to, že od vzniku úrazu do októbra 2019, teda viac ako 3 roky, žalobkyňa neuviedla, a to ani v rámci trestného konania, ani v aktuálnom konaní, že by pretrvávali akékoľvek následky úrazu. Súd vychádzal iba z odborného vyjadrenia B. O., ktoré ale izoluje od jej výpovede na pojednávaní a ostatných dôkazov, ktoré boli v konaní vykonané. Ohľadom námietky premlčania bolo potrebné vychádzať z procesne nepopretého faktu, vychádzajúceho zo znaleckého posudku Y. a z tvrdenia svedkyne na pojednávaní, že „bolesti u žalobkyne pretrvávali do 3 týždňov od útoku žalovaného“. Ak odvolací súd vychádzal výhradne z odborného vyjadrenia B. O., a nie aj z jej výpovede, ktorou B. O. limitovala následky úrazu na 21 dní, zhodne s B. U. a jeho znaleckým posudkom, nemali jeho závery o ukončení liečenia následkov úrazu z 31. augusta 2016 až v roku 2019 oporu v obsahu súdneho spisu a vykonaných dôkazoch, a preto v tejto časti je záver súdu arbitráry. Odvolací súd rovnako ako aj súd prvej inštancie nevyhodnotili ani súvislosť medzi žalobkyňou predloženou zdravotnou dokumentáciou a definovaním oblasti tela zranenej dňa 31. augusta 2016 ako oblastí odlišných od hlavy, ani s ňou bezprostredne nesúvisiacich, a jednak vynechali z posúdenia tvrdenie B. O. o liečení následku úrazu z r. 2016 a nesúvis aktuálnych bolestí žalobkyne s úrazom.

3.4. Žalovaný poukázal aj na to, že v poradí druhé rozhodnutie odvolacieho súdu odporuje právnenému názoru odvolacieho súdu vyjadrenému v jeho predošlom rozhodnutí č. k. 6Co/46/2020-237, keď v zrušovacom rozhodnutí vyslovil, že pri posudzovaní, kedy sa poškodený dozvedel o tom, kto za škodu zodpovedá, treba vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti poškodeného a tomto prvku. Napriek viazanosti súdu prvej inštancie právny názorom odvolacieho súdu ani v poradí druhom rozsudku nevyhodnotil súd ani účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia poškodenej žalobkyne v trestnom konaní splnomocnencom, keď mal preukázané, že splnomocnenec neuplatnil ako zástupca poškodenej ani nárok na náhradu trov trestného konania podľa § 557 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, a predovšetkým - neuplatnil ani nárok na náhradu škody na zdraví, čoho dôsledkom je aj vedenie aktuálneho súdneho sporu bez toho, aby na takéto konanie odkázal súd v trestnom konaní. Súd oboch inštancií sa nevysporiadali s tým, či právne zastúpenie bolo poskytnuté s odbornou starostlivosťou, keď nebol uplatnený základný nárok poškodenej, ktorým je nárok na náhradu škody a nárok na náhradu trov právneho zastúpenia poškodenej v trestnom konaní, a ako sa takéto konanie splnomocnenca zlučuje s účelnosťou a hospodárnosťou právnych služieb.

3.5. Dovolateľ následne zhrnul absenciu odôvodnia rozhodnutí konajúcich súdov na podstatné argumenty, konkrétne, a) kauzálny nexus medzi „ďalšími bolesťami“ žalobkyne v roku 2017 až 2019 (vo vzťahu k výpovedi B. O. a B. U. o trvaní liečby následkov úrazu max 21 dní) a náhrady škody, pri absencii ďalšej lekárskej správy a bolestiach v iných časti tela než poškodených úrazom (hlava vs. hrudný úsek chrbtice), b) premlčanie nároku na náhradu škody na zdraví, keďže zdravotný stav bol ustálený uplynutím 21 dní od úrazu, najneskôr ku dňu znaleckého hodnotenia zdravotného stavu, c) odbornú starostlivosť splnomocnenca pri zastupovaní v trestnom konaní, keď neuplatnil nárok na náhradu škody za poškodenú žalobkyňu ako základný predpoklad začatia a vedenia adhézneho konania a neuplatnil nárok na náhradu trov splnomocnenca v trestnom konaní v intenciách § 18 ods. 2, 4, 5 zákona o advokácii, d) ustálenie začiatku premlčania náhrady trov splnomocnenca, vyplývajúcu z jednotlivých faktúr, keď za okamih zmenšenia majetku žalobkyne ako poškodenej nepovažuje súd zaplatenie faktúry, ale rozhodnutie Krajského súdu v Nitre v trestnej veci, (bez vysvetlenia, aká ujma na majetku žalobkyne vznikla dňom právoplatnosti rozsudku súdu v trestnej veci), e) absencia vyhodnotenia tvrdenia B. v jej výsluchu, že bolesti hlavy a krku nepopísala ako následok úrazu a následky úrazu sa mohli prejavovať max. 21 dní, f) opomenutie povinnosti uloženej odvolaciemu súdu ustanovením § 220 ods. 3 CSP (ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu) došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zakladajúcemu dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému dovolaniu žalovaného navrhla, aby dovolanie žalovaného v zmysle ustanovenia § 448 CSP ako nedôvodné dovolací súd zamietol a uviedla, že sa nestotožňuje s dôvodmi, pre ktoré považuje dovolateľ rozsudok odvolacieho súdu za porušujúci jeho právo na spravodlivý proces. Vo vzťahu k dovolacej argumentácii žalovaného (dovolateľ'a) ohľadne nároku uplatneného v civilnom konaní titulom náhrady škody, ktorá jej vznikla úhradou trov splnomocnencovi v trestnom konaní. Je nepochybné, že udelením splnomocnenia splnomocnencovi, ktorý sa zúčastňoval všetkých úkonov trestného konania, nevynímajúc hlavných pojednávaní uskutočnených v tejto trestnej veci, žalobkyňa využila svoje právo zakotvené v Ústave Slovenskej republiky. Žalobkyňa vystupovala v trestnom konaní v procesnom postavení poškodenej, ktorý má v zmysle Trestného poriadku právo dať sa zastupovať splnomocnencom. V konečnom dôsledku je na vôli poškodenej, či si škodu voči páchatel'ovi trestného činu uplatní v trestnom alebo v civilnom konaní, nevynímajúc nárok na náhradu trov poškodenej. B. sa rozsiahlym spôsobom vyjadrila k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne, k dôvodom jeho ustálenia a rovnako zdôvodnila, prečo v odbornom vyjadrení použila výraz úraz hlavy. V tejto súvislosti žalobkyňa poukazuje aj na výsluch znalca B. U., ktorého výsluch bol vykonaný v rámci trestného konania: Pokiaľ ide o podvrtnutie hrudníkovej chrbtice, ide o poranenie, ktoré sa môže rozvíjať postupne, ktoré pri zobrazovacích vyšetreniach, ako je RTG alebo CT vyšetrenie chrbtice je negatívne, teda bez úrazových zmien. Ide o poranenie funkčného charakteru, ktoré sa vlastne prejavuje spazmom, teda kŕčom svalstva chrbtice. Súčasne žalobkyňa poukázala aj na vyjadrenie B. S. A. zo dňa 01. 08. 2019, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa pred napadnutím žalovaného nebola liečená na poruchy pohybového aparátu. B. U. sa nevyjadril k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne, pričom vzhľadom na jeho odborné vyjadrenie, že bolestivosť sa môže ukazovať postupne, ktorá sa u žalobkyne aj prejavila, sa žalobkyňa obrátila na B. O., ktorá sa mala z odborného hľadiska vyjadriť k obdobiu, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne vzhľadom na otázku, ktorou bolo potrebné sa v súdnom spore zaoberať s poukazom na vyslovený názor odvolacieho súdu. B. O. boli predložené lekárske správy žalobkyne súvisiace s jej zdravotným stavom, z ktorých vyplynulo, že po úraze, ktorý utrpela v dôsledku protiprávneho konania žalovaného, sa prejavili dôsledky úrazu na zdravotnom stave žalobkyne. Okrem iného žalobkyňa poukazuje na nález chirurgickej ambulancie CPPO zo dňa 01. 09. 2016 v čase 15:16 hod.. Z uvedeného dôvodu vzhľadom na zdravotný stav do roku 2019 žalobkyňa popiera tvrdenia žalovaného, ktorý spochybuje predložené odborné vyjadrenie B. O., ale aj tvrdenia, že by migrenózne bolesti hlavy nemali súvis s podvrtnutím chrbtice, a to s poukazom na výsluch B. U..

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľ'a vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere

(intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

10. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

11. Pretože dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), a či je zachované právo dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

12. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 z 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie vecí a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

13. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre

rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

14. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalovaný namietal nedostatočnosť dôvodov odvolacieho rozhodnutia, a to:

- a) kauzálny nexus medzi „ďalšími bolesťami“ žalobkyne v roku 2017 až 2019 (vo vzťahu k výpovedi B. o trvaní liečby následkov úrazu max 21 dní) a náhrady škody pri absencii ďalšej lekárskej správy a bolestiach iných častí tela než poškodených úrazom (hlava vs. hrudný úsek chrbtice),
- b) premlčanie nároku na náhradu škody na zdraví, keďže zdravotný stav bol ustálený uplynutím 21 dní od úrazu, najneskôr ku dňu znaleckého hodnotenia zdravotného stavu,
- c) odbornú starostlivosť splnomocnenca pri zastupovaní v trestnom konaní, keď neuplatnil nárok na náhradu škody za poškodenú žalobkyňu ako základný predpoklad začatia a vedenia adhézneho konania, a neuplatnil nárok na náhradu trov splnomocnenca v trestnom konaní v intenciách § 18 ods. 2, 4, 5 zákona o advokácii,
- d) ustálenie začiatku premlčania náhrady trov splnomocnenca vyplývajúcu z jednotlivých faktúr, keď za okamih zmenšenia majetku žalobkyne ako poškodenej nepovažuje súd zaplatenie faktúry, ale rozhodnutie Krajského súdu v Nitre v trestnej veci (bez vysvetlenia, aká ujma na majetku žalobkyne vznikla dňom právoplatnosti rozsudku súdu v trestnej veci),
- e) absencia vyhodnotenia tvrdenia B. v jej výsluchu, že bolesti hlavy a krku nepopísala ako následok úrazu, a následky úrazu sa mohli prejavovať max. 21 dní,
- f) opomenutie povinnosti uloženej odvolaciemu súdu ustanovením § 220 ods. 3 CSP (ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu) došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Dovolací súd uvádza, že súdy sa v konaní riadne vysporiadali s námietkou ohľadom príčinnej súvislosti medzi „ďalšími bolesťami“ žalobkyne v roku 2017 až 2019 a požadovanej náhrady škody. Táto námietka žalovaného bola vznesená v súvislosti s posúdením otázky začiatku plynutia premlčacej lehoty pri uplatnenej náhrade škody za bolesť, ktorý začiatkom je ustálenie zdravotného stavu poškodeného. Za účelom posúdenia okamihu ustálenia zdravotného stavu predložila žalobkyňa odborné vyjadrenie B. O., podľa ktorej bol zdravotný stav žalobkyne ustálený v októbri 2019, a na uvedenom skutkovom zistení lekárka B. zotrvala aj vo svojom výsluchu na pojednávaní po predložení otázok žalovaným. Žalovaný uvedený dátum spochybňuje a za okamih ustálenia zdravotného stavu považuje skorší dátum, a to obdobie ukončenia práceneschopnosti žalobkyne resp. vypracovania znaleckého posudku v trestnom konaní B. U. Práve za účelom spochybnenia zisteného dátumu ustálenia zdravotného stavu poškodenej namieta odborníčkou posudzované bolesti žalobkyne v roku 2017 až 2019 ako bolesti v príčinnej súvislosti s náhradou škody poukazom na ich odlišné umiestnenia na tele. Odvolací súd sa s námietkou žalovaného vypořiadal detailne v ods. 13.1. písm. c) odôvodnenia rozsudku, keď sa vyjadril k jeho námietke, „že ani jedna z diagnóz uvedených B. nemá súvis s úrazom, keďže nešlo o úraz hlavy alebo krku, ale hrudnej chrbtice.... Odvolací súd po preskúmaní tak námietky uvedenej v podanom odvolaní odvolateľa, ako aj celého spisového materiálu dospel k záveru, že táto námietka je zo strany odvolateľa podaná účelovo. Je nesporné, že posúdenie zdravotného stavu žalobkyne je otázkou odbornou, na posúdenie ktorej sú potrebné vedecké poznatky. Súd prvej inštancie z tohto dôvodu, ako aj vzhľadom na intencie odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení vyzval žalobkyňu na predloženie odborného vyjadrenia (vzhľadom na nízku hodnotu bolestného by znalecké dokazovanie nebolo efektívne, keďže žalobkyňa si uplatnila bodové hodnotenie vykonané znalcom B. v trestnom konaní a táto hodnota bodového hodnotenia nebola medzi stranami sporná). Ani sám žalovaný nenavrhol v rámci doplnenia dokazovania žiadne návrhy na doplnenie dokazovania v tomto smere. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku podrobným spôsobom vyrovnal s touto námietkou, uviedol dôvody, na základe ktorých vychádzal a považoval odborné vyjadrenie B. O. za správne a z odborného hľadiska za postačujúce a vyhovujúce. Odvolací súd iba poznamenáva, že súd prvej inštancie práve na základe návrhu žalovaného predvolal B. O. a na pojednávaní ju vypočul. Svedkyňa odpovedala aj na otázky

žalovaného a v plnom rozsahu zotrvala na svojom odbornom vyjadrení. Vzhľadom na odborné posúdenie zdravotného stavu žalobkyne, ani odvolací súd nemal námietky voči týmto záverom, prezentovaným B. O..“ Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku v tejto súvislosti uviedol, že lekárka „jednoznačne potvrdila súdu, že úraz hlavy vznikne aj ťahaním za vlasy. Samotné ťahanie vlasov, uviedla, že spôsobuje bolesť a zvýšené napätie vnútri. Išlo o bolesti hlavy so zvýšeným napätím pri ťahaní a takto to aj diagnostikovala. Zároveň však uviedla, že po 6 rokoch nemôže mať žalobkyňa žiadny úraz na hlave. Diagnózu s názvom anxióznou poruchu posttraumatickú diagnostikovala znalkyňa na základe toho, že pacientka, teda žalobkyňa uviedla, že má v noci desivé sny a bojí sa spať. To je pre neurológa aj pre psychiatra znamením toho, že sa jedná o známky zvýšeného vnútorného psychického napätia a liečbu môže zahájiť aj neurológ alebo aj psychiater. Uviedla, že anxióznou porucha môže vzniknúť aj pri iných druhoch stresu. Tiež sa znalkyňa vyjadrila k podvrtnutiu chrčtice, keď uviedla, že k nemu mohlo dôjsť pri ťahaní na hlavu v krčnej chrčtici. Znalkyňa na ďalšie otázky právnej zástupkyne jednoznačne uviedla, že pri úraze hlavy, ktorý spôsobilo ťahanie za vlasy, došlo k napätiu kože na pokožke lebky, a to sa automaticky prenáša aj do mozgového tkaniva, následkom tohto úrazu nastali u žalobkyne od roku 2017 - 2019 opakované hospitalizácie a až keď jej bola v roku 2019 zahájená liečba migrény špeciálnymi antimigrenóznymi liekmi, vtedy sa ťažkosti ustálili. Poukázala na to, že žalobkyňa pred úrazom hlavy ťahaním za vlasy, nemala bolesti migrenózneho charakteru a ťažkosti začali až po úraze hlavy.“

15.1. Citované dôvody rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie sú dôvodmi vysvetľujúcimi správnosť zisteného okamihu ustálenia zdravotného stavu žalobkyne, a tým okamih začatia plynutia premlčacej lehoty nároku žalobkyne na náhradu škody na zdraví. Oba súdy dospeli vychádzajúc z vykonaných dôkazov najmä z odborného vyjadrenia B., ale aj z prepúšťacej správy Neurologickej kliniky C. H. v období od 7. 11. 2017 do 9. 11. 2017 k zhodnému záveru, že k ustáleniu zdravotného stavu poškodenej došlo v októbri 2019 a nie uplynutím 21 dní od úrazu, najneskôr ku dňu znaleckého hodnotenia zdravotného stavu, ako opakovane aj v dovolaní predkladá žalovaný. Tento záver oba súdy nižšej inštancie riadne odôvodnili. Súd prvej inštancie v ods. 27 odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že z prepúšťacej správy neurologickej kliniky vyplýva, „že žalobkyňa bola hospitalizovaná práve pre bolesti v súvislosti s napadnutím dňa 31. 8. 2016 a práve z tejto prepúšťacej správy vyplýva, že ešte po roku od inkriminovaného úrazu bola žalobkyňa pre tieto problémy hospitalizovaná, teda skôr v žiadnom prípade nemohlo dôjsť k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne.“ Odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie sa zaoberal hodnotením tvrdení B. O. v jej výpovedi, z ktorých podľa dovolateľa vyplynulo, že bolesti hlavy a krku nepopísala ako následok úrazu a následky úrazu sa mohli prejavovať max. 21 dní. V ods. 27.1. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie uviedol, že „vzhľadom na pochybnosti, ktoré v tomto smere mala právna zástupkyňa žalovaného, ako aj žalovaný v tom smere, že podľa znaleckého posudku v trestnom konaní B. U. U. išlo o podvrtnutie hrudnej chrčtice a nie krčnej chrčtice alebo úraz hlavy, a preto mala žalobkyňa uviesť B. do omylu a vyjadrenia právnej zástupkyne žalovaného, že migrenózne bolesti hlavy nemajú súvis s podvrtnutím hrudnej chrčtice, súd vyhodnotil za absolútne nedôvodné, pretože právna zástupkyňa žalovaného má vysokoškolské vzdelanie právnického odboru a nie ukončené vysokoškolské lekárske vzdelanie a už vôbec nie z odboru neurológie, preto v tomto smere sa nemá čo vyjadrovať k takýmto odborným záverom a najmä posudzovať ich a vyjadrovať akékoľvek ovplyvňovanie žalobkyne lekára - neurológa. S týmto sa súd absolútne nestotožnil a na tieto vyjadrenia vôbec neprihliadol. V tomto smere súd práve na návrh právnej zástupkyne žalovaného podrobne vypočul znalkyňu z odboru neurológie, B. H. O., M., ktorá jednoznačne súdu potvrdila svojou výpoveďou, akým spôsobom vyšetrila žalobkyňu, a potvrdila súdu, že vychádzala z toho, čo jej žalobkyňa uviedla, lebo toto je bežná prax v jej ambulancii, akým spôsobom zisťuje zdravotný stav svojich pacientov. Uviedla, že si nepamätala, či jej žalobkyňa predložila nejaké listinné dôkazy v súvislosti s jej zdravotným stavom, ale určite si pamätala, že jej uviedla, že mala vypracovaný znalecký posudok B. U. U. a uviedla jej aj to, že bola hospitalizovaná a všetky ťažkosti, ktoré mala v rámci hospitalizácie a aj po úraze. Potom ako znalkyňa nazrela do listinných dôkazov predložených žalobkyňou priamo na pojednávaní konanom dňa 23. 11. 2022, uviedla, že žiadnym spôsobom nemení svoj názor, ktorý uviedla v Odbornom vyjadrení zo dňa 12. 9. 2022. Odborné vyjadrenie učinila na základe toho, čo jej žalobkyňa uviedla, ale aj z lekárskeho nálezu, ktorý jej súd dal na nahliadnutie zo dňa 31. 8. 2016, predovšetkým, že išlo o úraz hlavy. Jednoznačne potvrdila súdu, že úraz hlavy vznikne aj ťahaním za vlasy.“ Z citovaného odôvodnenia vyplýva, že nie je daný dovolací dôvod nedostatočného vyporiadania sa s námietkou premlčania nároku na náhradu škody na zdraví.

16. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj nesprávne vyhodnotenie dôkazov. Najmä spochybňoval hodnotenie odborného vyjadrenia B. O. súdmi oboch inštancií.

17. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

18. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľa uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03).

19. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľ naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

20. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

21. Z prieskumnej povahy odvolacieho konania a z charakteru odvolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To akým spôsobom súd vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou konajúceho súdu. Dovolaním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľom tvrdené nesprávne hodnotenie dôkazov nie je preto spôsobilé založiť bez ďalšieho zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

22. Predmetom konania je aj nárok žalobkyne na náhradu trov jej právneho zastupovania splnomocnencom v adhéznom (trestnom) konaní v sume 2.003,42 eura. Dovolateľ v dovolaní obom súdom vytýkal nedostatočné odôvodnenie jeho námietky chýbajúcej odbornej starostlivosti splnomocnenca pri zastupovaní poškodenej v trestnom konaní, ktorý neuplatnil nárok na náhradu škody a náhradu trov v trestnom konaní v intenciách § 18 ods. 2, 4, 5 zákona o advokácii. Dovolací súd zistil, že odvolací súd sa predmetnou námietkou v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal, súhlasil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý námietku žalovaného vyhodnotil ako účelovú, nedôvodnú a neopodstatnenú. Súd prvej inštancie v ods. 28 odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že „o trovách poškodeného v trestnom konaní rozhoduje súd podľa § 557 Trestného poriadku, a ak nie sú splnené podmienky na jeho rozhodnutie v trestnom konaní, poškodený si ich môže uplatniť spolu so svojím nárokom v občianskom súdnom konaní. Takýmto spôsobom postupovala aj žalobkyňa, čo je absolútne legálne, a preto sa súd nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že splnomocnenec v trestnom konaní nevedol poškodenú k tomu, aby si uplatnila nároky tak za škodu na zdraví, ako aj trovy spojené s pribratím splnomocnenca v trestnom konaní, a že z tohto dôvodu nie je možné na ne prihliadať v občianskom súdnom konaní. Poukázal na judikát publikovaný pod číslom R 71/1971, podľa ktorého náklady vzniknuté pri uplatnení nároku v trestnom konaní sú majetkovou ujmom, ktorá vznikla poškodenému v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním vinníka a dodal, že „je zrejmé, že žalobkyňa ako poškodená v trestnom konaní bola zastúpená splnomocnencom, ktorý za ňu robil úkony a v trestnom konaní jej nárok na náhradu škody nebol ani sčasti priznaný. Rovnako tak, že trovy právneho

zastúpenia žalobkyne ako poškodenej v trestnom konaní vznikli v dôsledku a v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného...“ Odvolací súd v ods. 13.1. písm. d) odôvodnenia dodal, „že v danom prípade si žalobkyňa mohla uplatniť náhradu škody tak trestnom konaní, ale nie je protiprávnym konaním ani uplatnenie tohto nároku v občianskom konaní. Z uvedeného dôvodu túto námietku vyhodnotil ako účelovú a nedôvodnú.“ Odvolací súd sa tak riadne vypořiadal s námietkou žalovaného a dal mu na predloženú otázku presvedčivú odpoveď.

23. Dovolateľ tiež namietal nedostatočné odôvodnenie začiatku plynutia premlčacej lehoty nároku na náhradu trov splnomocnenca, keď za okamih zmenšenia majetku žalobkyne súd nepovažoval zaplatenie faktúry, ale rozhodnutie Krajského súdu v Nitre v trestnej veci. Odvolací súd podľa neho nevysvetlil, aká ujma na majetku žalobkyne vznikla dňom právoplatnosti rozsudku súdu v trestnej veci. Odvolací súd v ods. 10.2.1. odôvodnenia svojho rozhodnutia k uvedenej otázke uviedol, že „sa nestotožnil s názorom žalovaného o premlčaní tohto nároku žalobkyne, keďže právo na právnu pomoc trvá až do skončenia konania, t. j. do právoplatnosti rozhodnutia“ a „poukazuje na podrobné odôvodnenie napadnutého rozsudku prvej inštancie“. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho názoru odkázal na rozsudok NS SR zo dňa 23. 4. 2020 sp. zn. 5Cdo/102/2018, v ktorom sa uvádza, že „nárok advokáta na odmenu sa nepremlčuje samostatne za každý jednotlivý úkon právnej služby, ale vykonaním celej činnosti spočívajúcej v právnych službách, ku ktorým sa advokát zaviazal“. Z citovanej právnej vety okresný súd v danej veci dovodil, že „právo na odmenu advokátovi vzniká zánikom právneho vzťahu medzi klientom a advokátom, teda v danom prípade právoplatným rozhodnutím vo veci samej, t. j. právoplatnosťou rozsudku v trestnom konaní Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3T/63/2017. V danej veci bol rozsudok odvolacieho súdu vydaný a tento nadobudol právoplatnosť dňa 24. 10. 2018. Žalobkyňa si svoj nárok na náhradu uplatnila žalobou doručенou súdu prvej inštancie dňa 14. 03. 2019, t. j. v premlčacej lehote.“ Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutia. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu. Jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny alebo právne nekonformný.

24. Pokiaľ žalovaný namieta nesprávnosť použitia právnej vety z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/102/2018 na posúdenie otázky začiatku premlčacej lehoty nároku na náhradu škody spočívajúcej vo vynaložených trovách pribratého splnomocnenca, je nepochybné, že žalovaný cez zmätočnosťnú vadu namieta nesprávne právne posúdenie nižšími súdmi, čo sa vylučuje (R 24/2017, 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018). Aj podľa názoru ústavného súdu nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (I. ÚS 61/2019).

25. Dovolateľ v dovolaní označil za procesnú vadu rozhodnutia odvolacieho súdu podľa § 420 písm. f) CSP opomenutie povinnosti podľa § 220 ods. 3 CSP odôvodniť odklon od ustálenej rozhodovacej praxe. Námietka dovolateľa je formulovaná značne všeobecne, nekonkrétne, preto nepreskúmateľne. Z obsahu a formulácie vnesenej námietky nie je možné identifikovať, od ktorej konkrétnej ustálenej rozhodovacej praxe sa mal odvolací súd odkloniť, a ktoré závery odvolacieho súdu predstavujú odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacím súdom nevysvetlený. V obsahu dovolania dovolateľ spomína dve rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov SR, judikáty pod č. R 16/2014 (otázka okamihu zistenia, kto za škodu zodpovedá) a R 68/2003 (deň zistenia bolesti), tieto spomína v spojitosti s právnym názorom odvolacieho súdu v jeho predošlom zrušujúcom rozhodnutí v danom spore (nie ako rozhodnutia, od ktorých sa odvolací súd odkláňa). Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na vlastných domnienkach alebo predpokladoch, nemôže nahradzovať kvalifikovaný servis poskytovaný právnym zástupcom dovolateľa, lebo vymedzenie predmetu a rozsahu dovolania patrí do výlučnej sféry dovolateľa (porovnaj IV. ÚS 372/2020). Cieľom pravidiel týkajúcich sa prípustnosti dovolania je zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s

negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení práv dovolateľov v prípade, ak bolo toto posúdenie vykonané v súlade so zákonom.

26. V reakcii na dovolacie argumenty žalovaného dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalovaný preto neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky dovolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

29.1. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu o nároku na náhradu škody na zdraví. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Žalovaný preto neopodstatnene namieta existenciu tejto vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

27. To, že dovolateľ so závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže samo osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

28. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu podrobne uvádza skutkový stav, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, teda takýto postup je v súlade s § 220 ods. 2 CSP.

29. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci vady nevykazuje. Prvoinštančné a dovolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, z ktorých dôkazov pri uplatnenej náhrade škody vychádzali a ako ich vyhodnotili, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

30. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

31. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a procesne úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

32. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.